

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213

493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי

ברוקלין, נ.י.

FREE TRANSLATION

By the Grace of G-d
Third Day of the Week,
Twice designated 'good';¹
Sedra: *Shemini* (And it
came to pass on the Eighth Day);²
11th of Nissan,³ Prince of the
tribe of Osher, 5751⁴
Brooklyn, N.Y.

To the Sons and Daughters of
Our People Israel, everywhere,
G-d bless you all!

Greeting and Blessing:

Pursuing the discussion in the previous letters⁵ on the distinction of the current year (5751) — designated, by acronym, as a “year of revealed wonders” — especially as it is reflected in the month of Nissan, since the *nissim* and *nissei-nissim*, “multitude of miracles” and “miracles-within-miracles” (implicit in the name *Nissan*) in connection with the Exodus from Egypt, were of the order of *wonders* and, moreover, *revealed wonders*,

It is certainly fitting to examine a further point in the said distinction of the current year in relation to the month of Nissan.

Since the beginning of the current year, we have fre-

quently reiterated⁶ that this year is special in that it features a "triple *Kedushah*," in that many of the festive occasions during this year come in the form of "triplets," giving them the force of *chazakah* (permanence), in keeping with the rule that "what is repeated three times has the status of *chazakah*."⁷

Thus, the current year was ushered in with a *chazakah* of three consecutive holy days (the two days of Rosh Hashanah, "Head" of the year,⁸ leading right into the holy Shabbos). Subsequently, the *chazakah* recurred twice (in the Diaspora) in the month of Tishrei, in connection with the first and last days of Succos — so that in the course of that month (the "comprehensive" month)⁹ there was a triple *chazakah*.

A similar *chazakah* recurred in connection with "Rosh Hashanah" of Chassidus — the Geulo anniversary of the Alter Rebbe on 19-20 of Kislev,¹⁰ and yet another *chazakah* in connection with Purim.

The significance of *chazakah* (from the word *chozek*, strength) is that when a thing recurs three times, it is sure to take hold and continue in the same way on a solid and permanent basis.

Thus, the current "triplet-year" provides a realistic message — that is also a source of strength — to the effect that all matters of kedushah, Torah and Mitzvos, are imbued this year with a deeper pervasiveness and strength, with a lasting effect extending into years ahead.

* * *

In the current month of Nissan ("*Head of the months, the first of the year's months*"¹¹) the said kedushah-chazakah finds particular expression in the *Torah-readings*¹² during this month, as follows:

The month of Nissan, ("head"¹³ of the month) began with a *triple-reading*, in *three* sifrei-Torah,¹⁴ since it was

Shabbos, Rosh Chodesh, and Parshas HaChodesh, with readings, respectively, in *Vayikro* (the week's Sedra), *Bamidbor* (for Rosh Chodesh), and *Shemos* (P. HaChodesh).

Later in the month, one and the same Parshah, *Shemini*, is read and studied for *three consecutive weeks* (from the *eighth* day of the month, at Minchah on Shabbos Ha-Godol to the end of the month, on Shabbos, 29th of Nissan).

The extraordinary significance of the Eighth Day (from which the name of the Sedra, *Shemini*, is derived), referring to the day after the seven days of consecration¹⁵ of the Mishkon, is due to the fact (as we read on in that *parshah*) that "*Today HaShem appears unto you*" — "in order to cause His Shechinah to abide in your handiwork"¹⁶ (the Mishkon). It was on that day that the Shechinah descended to abide in the Mishkon.¹⁷

This is also indicated in the number *eight*:¹⁸ The world was created in seven days (six days of creation followed by Shabbos, which brought rest¹⁹ and completeness into the whole creation). Thus *Time* (itself a creation) was set on the basis of a seven-day-weekly cycle (as also on a seven-year cycle, with the seventh being the Sabbatical Year (*Shemitah*)). Therefore, the number *seven* is indicative of the Divine Light that is confined within the created world, while *eight* is indicative of the infinite Divine Light that transcends the world and is above and beyond creation.

Inasmuch as this year's reading of *Shemini* extends over three weeks in a row, there is here the added quality of *chazakah* (strength and permanence) in the element of "*Shemini*," namely, the Divine manifestation that transcends the world.

Be it remembered that the indwelling Shechinah that became manifest on the eighth day in the Mishkon was not a temporary Divine revelation, but it is continuous and *eternal*,²⁰ as explicit in the above quotation, "*in order to*

cause His Shechinah to abide in your handiwork," indicating a permanent state of holiness, in the Sanctuary, as well as in every Jew,²¹ man and woman, down to *ma'aseh yedeichem*, the work of your hands.

* * *

The manifestation of the indwelling Shechinah on a permanent basis, which first took place on the eighth day in the Mishkon, eventually found even more conspicuous expression in the Beis Hamikdosh. As is well known,²² the Mishkon was a tent (*ohel*), a "temporary dwelling";²³ whereas the Beis Hamikdosh was a *bayis*, a "permanent dwelling,"²⁴ a fixed residence. Thus, from the time that the Beis Hamikdosh was built in Jerusalem,²⁵ it became the definite and eternal holy place for the indwelling Shechinah,²⁶ as it is written, "*This shall be My resting place to all eternity.*"²⁷

The ultimate "permanence" and "chazakah" of the indwelling Shechinah will manifest itself in the *Third* Beis Hamikdosh to the fullest degree, when every eye will perceive the real durability and strength of the Beis Hamikdosh, the eternal bayis.²⁸

* * *

The aforementioned perception finds support also in the concluding verse²⁹ of Psalm 90 ("Tzaddik"),³⁰ *T'filo l'Moshe*, "A Prayer by Moshe." The concluding verse reads: "*May the pleasantness of HaShem our G-d be with us, and establish for us the work of our hands; the work of our hands He will establish.*"

Our Sages explain³¹ that the said verse refers to Moshe Rabbeinu's prayer in connection with the erection of the Mishkon: Moshe said to them: "*May HaShem grant that the Shechinah should dwell in the work of your hands, and that the pleasantness of HaShem be upon us,*" etc. Moshe's prayer brought down the Shechinah to dwell in the Mishkon,

and that, moreover, it should be *established* for us — on a *permanent* basis, to all posterity.

As our Sages note,³² the repeated phrase, “*and the work of our hands establish for us*” refers to the Third Beis Hamikdosh, concerning which HaShem declares: “In the future to come, *I shall build it and cause My Shechinah to dwell therein, and it shall never be destroyed.*”³³

It is perhaps not too presumptuous to suggest a reason why the said prayer appears in Psalm “Tzaddik” of T’hillim, since the number ninety (3×30) represents ultimate completeness in *chazakah* — three times three times ten ($3 \times 3 \times 10$).

* * *

May it please HaShem that everyone, man and woman, in the midst of our people Israel, should utilize the special potentialities inherent in the current year to permeate one’s entire being with living kedushah, to attain true *chazakah*, eternal strength, in all aspects of Torah study and doing Mitzvos —

Beginning with the preparations for the Pesach Festival in general, and particularly for the “Pesach Seder,” with the *three* Matzos³⁴ (Cohen, Leivi, Yisroel) and the *six* (twice three) items on the Seder Plate³⁵ —

Especially (as mentioned) this year being a year in which the Parshah Shemini (eight) is read through *three* weeks in a row, with “eight” symbolizing Divine Providence that transcends the natural order into the miraculous. Thus, since the Torah reading of “Shemini” extends over *three* weeks, the Torah itself adds emphasis to the distinctiveness of the current year as a year of “revealed wonders” on the order of *nissim* and *nissei-nissim* —

Descending to earth in a clearly perceptible form, in keeping with the frequently quoted adage:³⁶ *shmini-shmona-shmeina*³⁷ — a play on the word “Shemini,” namely, that the

year in which the Parshah Shemini is read eight times, will be “rich” (“Shmeina, from *shamen*, *shemen*, meaning, oil, fat) — rich both materially and spiritually —

And this will hasten all the more our meriting to see the “Shemini” — consecration of the *Third* Beis Hamikdosh, featuring the *Harp With Eight Strings*,³⁸

And every man and woman will experience the fulfillment of the prayer and blessing, indeed, the inspired strength of Moshe Rabbeinu: *May the pleasantness of HaShem our G-d be with us, and establish for us the work of our hands; the work of our hands He will establish* — in the Third Beis Hamikdosh, the “Mikdosh (Sanctuary), *Your Hands, O G-d, established.*”

With esteem and Blessing,
and with blessing for a
Kosher and Joyous Pesach,
With gladdened heart,

/Signed: Menachem Schneerson/

1) פרש"י עה"פ בראשית א, ז (מב"ר פ"ד, ו). וראה בהנמסן במכתב כ"ה אדר שנה זו הערה ד"ה זה. 2) ראה להלן בהמכתב. וראה הערות למכתב י"א ניסן ה'תשמ"ה בתחלתו (הגש"פ עם לקוטי טעמים, מנהגים וביאורים – קה"ת תשמ"ו ואילך – ע' תשסז). 3) ראה שו"ע אדה"ז אור"ח ה'ל' פסח סתכ"ט ס"ט: בא' בניסן התחילו הנשיאים להקריב את קרבניהם לחנוכה המזבח נשיא אחד ליום עד י"ג בניסן, וכל נשיא ביום שהקריב קרבנו ה' יום טוב שלו כו'. ושם סט"ז: נוהגין מרי"ח ואילך לקרות פ' הנשיא שהקריבו בו ביום כו'. והקריב קרבנו ע"ש הבחירה שבחר הקב"ה בישראל מכל האומות – במבד"ר פ"ד, יו"ד. וראה ד"ה ביום עשתי עשר יום ד"א ניסן ה'תשל"א (סה"מ מלוטס ח"ג ע' צט ואילך). – וראה לקוטי לוי"צ אגרות קודש ע' שכג"שכה. שם ע' תיט. 4) ש, הוא יתן מעדני מלך" (ויחי מט, כ) – ר"ת מוח לב כבד (על הסדר דמוח שליט על הלב) – ראה ניצוצי אורות וניצוצי זהר לזח"ב קנ"ג, א. וש"נ. 5) דכ"ה אדר ואור ליום ה' ניסן שנה זו. – ולהעיר שמכתב הנוכחי הוא מכתב השלישי שנכתב השתא בקשר לחה"פ הבע"ל. 6) ראה בארוכה מכתבים כללים לר"ה שנה זו (דמוצ"ש"ק ח"י אלול, מוצ"ש"ק כ"ה אלול וג' סליחות – ה'תשנ"ו; וא"י תשרי ה'תשנ"א). 7) ב"מ קו, ריש ע"ב. וראה גם יבמות (סד, ב) ובירושלמי שם (פ"ה ה'). סנהדרין פא, ב. 8) לקו"ת דרושים לר"ה נח, א"ב. עטרת ראש שער ר"ה בתחלתו. המשך וככה תרל"ז (ע' קכח). רד"ה החודש תרנ"ד (סה"מ תרנ"ד ע' קלא, תרס"ו (המשך תרס"ו ע' קנו), תרע"ח (הב' – סה"מ תרע"ח ס"ע רכד). ובכ"מ. 9) ראה אוה"ת סוכות ע' א'תשנ"ו. סה"מ תרנ"ד ע' לו. ה'תשע"ב ע' 49. ובכ"מ. 10) מכתב כ"ק אדמ"ר (מהורש"ב) נ"ע – נעתק ב, היום יום" יט כסלו. אגרות קודש שלו ח"א ע' רנט. וש"נ. 11) בא יב, ב. וראה ד"ה החודש תרס"ה (סה"מ תרס"ה ס"ע קט ואילך), אעת"ר (סה"מ אעת"ר ע' נו ואילך), עטרת"ר (הב' – סה"מ עטרת"ר ע' שכג ואילך). ועוד. 12) להעיר, אשר בתשרי הו"ע „בחר הקב"ה בעולמו" (שמור"ר פט"ו, יא), וי"ל שלכן הקדושה המשולשת אז היא בזמן – שלשה ימים: ובניסן הו"ע „בחר ביעקב ובניו" (שמור"ר שם), ולכן עניני „החזקה" שבחודש ניסן הם ביחס לתורה: קריאה משולשת ב'ג' ספרי תורה, וקריאת פ' שמיני במשך ג' שבועות. 13) לקו"ת דרושים לר"ה שם נח, סע"א. עטרת ראש שם (ג, ב). המשך וככה תרל"ז (ע' קכח). ובכ"מ. 14) רמב"ם ה'ל' תפלה פ"ג הכ"א. וראה בארוכה קונטרס משיחת ש"פ ויקרא, פ' החודש שנה זו. 15) פרש"י ריש פרשתנו. 16) פרשתנו ט, ד ובפרש"י. 17) לשון רש"י פרשתנו שם, כג. 18) בהבא להלן ראה כלי יקר ריש פרשתנו: שו"ת הרשב"א ח"א ס"ט – הובא ונתבאר בדי"ה ויהי ביום השמיני תרע"ח (סה"מ תרע"ח ע' רסט ואילך), ה'תש"ד (סה"מ ה'תש"ד ע' 191 ואילך), ה'תש"ה (סה"מ ה'תש"ה ע' 167 ואילך). וראה גם אוה"ת פרשתנו ע' כה. אחרי כר"ג ע' תתכה. ועוד. 19) דבא שבת בא מנוחה – פרש"י עה"פ בראשית ב, ב. פרש"י ד"ה ויכל – מגילה ט, א. תוד"ה חצבה – סנהדרין לח, א. וראה כתר שם טוב (הוצאת קה"ת) ס"י ת"ת (נט, ב ואילך). 20) דמעשה ידי משה הם נצחיים – סוטה ט, סע"א. וראה לקו"ש חט"ז ע' 465, ובהנמסן שם. 21) כמאמר חז"ל עה"פ (תרומה כה, ח) ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם – בתוך כל א"ר"א מישראל – ראשית חכמה שער האהבה פ"ו קרוב לתחילתו (ד"ה ושני פסוקים – סט, ב). אלשיך עה"פ תרומה שם קרוב לסופו (ועיני ג"כ בפירושו עה"פ (תהלים צד"יק, יז) ויהי נועם). ועוד. – נמסן בלקו"ש חכ"ז ע' 414. 22) ראה שמואל"ב ז, ו. שהש"ר פ"א, טז (ג). זח"ב רמא, א. תו"א ר"פ ויגש. ועוד. 23) ובלשון הרמב"ם ה'ל' ביהב"ח פ"א ה"א: והי' לפי שעה כו'. וראה שהש"ר שם. 24) ראה גם עיון יעקב לע"י פסחים פח, א (בשייכות לביהמ"ק השלישי). 25) רמב"ם שם ה"ג. נתבאר בלקו"ש חט"ז ע' 466 ואילך. 26) ראה רמב"ם שם פ"ו חט"ז: קדושת המקדש וירושלים מפני השכינה, ושכינה אינה בטילה. 27) תהלים קלב, יד. 28) זהר ח"א כח, א. ח"ג רכא, א. תקו"ת תיקון ח. 29) פסוק ט"ב. 30) אשר ע"פ המנהג לומר בכל יום הקאפיטל המתאים לשנות חייו – מתחילים ב"א ניסן שנה זו אמירת מזמור זה שבתהלים. והוא הראשון מן „אחד עשר מזמורים (שאמר משה" – מדרש תהלים ופרש"י עה"פ (צד"ק, א). פרש"י עה"פ פקודי לט, מג. ועוד. 31) פרש"י עה"פ פקודי שם. וראה גם פרש"י פרשתנו ט, כג. פרש"י עה"פ תהלים כאן. וראה תו"ש עה"פ פקודי שם (אות לד). וש"נ. 32) מדרש תהלים עה"פ. 33) ראה גם פרש"י עה"פ (בשלח טו, יז) מקדש אדניי כוננו יד"ך. פרש"י ותוס' סוכה מא, סע"א. תוד"ה אין – שבועות טו, ריש ע"ב. בהנמסן לעיל הערה ד"ה בית נצחי. ועוד. 34) וענין עיקרי בפסח – כל שלא אמר שלשה דברים אלו בפסח לא יצא ידי חובתו, ואלו הן: פסח מצה ומרור – הגש"פ פיסקא רבן גמליאל ה"י אומר, ממשה פסחים קטו, סע"א ואילך. 35) „סדר הגדה" בהגש"פ נוסח אדה"ז.

והוא מפע"ח שער כא (שער חג המצות) פ"ז. סידור האריז"ל במקומו. וראה ג"כ שו"ע אדה"ז אר"ח הל' פסח סתע"ג סכ"ז. וראה הגש"פ עם לקוטי טעמים ומנהגים שם (ע' ה"ז). ושו"נ. (36) הובא ונתבאר גם בלקו"ש ח"ז ע' 297. ספר השיחות תשמ"ח ח"ב ע' 395, שם ע' 413 ואילך. (37) להעיר גם מהידוע בשם הה"מ בפירוש "ביום השמיני עצרת" – סה"מ מלוקט ח"ב ע' קמ. ושו"נ. ויש לקשר זה גם עם הנשיא ד"א ניסן – אשר, שהוא משלשן אושר ותענוג (לקוטי לוי"צ אגרות קודש ע' שכד. שם ע' תט. ועוד). (38) ערכו יג, ב. וראה כלי יקר דלעיל הערה ד"ה אַנגעדייטעט. (39) בשלח טו, יז. וראה בהנסמן לעיל הערה ד"ה לעתיד לבא.